Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. 11 Tdo 337/2004, ECLI:CZ:NS:2004:11.TDO.337.2004.1

Číslo: 28/2005

Právní věta:

Jestliže je trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. spáchán opakovaným nesplněním některé z těchto zákonných platebních povinností, pak za splnění dalších subjektivních a objektivních souvislostí vyžadovaných ustanovením § 89 odst. 3 tr. zák. lze takové omisivní jednání posoudit jako pokračující trestný čin spáchaný více dílčími útoky, jež spočívají v jednotlivých případech nesplnění zákonné platební povinnosti. Protože z hlediska objektivní stránky není podstatou trestného činu podle § 147 odst. 1 tr. zák. jednání, kterým pachatel udržuje protiprávní stav, popřípadě jednání spočívající ve vyvolání protiprávního stavu a v jeho udržování, nelze tento trestný čin pokládat za trestný čin trvající.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 31.08.2004

Spisová značka: 11 Tdo 337/2004

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, Pokračování v trestném činu, Trvající trestný čin

Předpisy: § 147 odst. 1 tr. zák.
§ 89 odst. 3 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání, které podala nejvyšší státní zástupkyně v neprospěch obviněného Ing. R. Š. a obviněné M. Š., zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9. 2003, sp. zn. 7 To 340/2003. Současně Krajskému soudu v Brně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu ve Znojmě ze dne 26. 2. 2002, sp. zn. 17 T 620/2002, byli obvinění Ing. R. Š. a M. Š. uznáni vinnými trestným činem neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák., ve

formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., a za to byl každému z nich uložen trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců, jehož výkon byl oběma podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců.

Podle zjištění soudu se výše označeného trestného činu oba obvinění dopustili v podstatě tím, že jako plátci daně, jednatelé společnosti L., s. r .o., se sídlem Z.

– za dobu od 15. 5. 1997 do 28. 2. 2002, mimo období od září 1998 do ledna 1999 a od března 1999 do ledna 2000, a mimo měsíce listopad 2000, leden 2001 a listopad 2001, kdy společnost neměla k dispozici finanční prostředky v objemu hrubých mezd, Okresní správě sociálního zabezpečení ve Z. neodvedli dávky pojistného na sociální zabezpečení, čímž porušili § 8 odst. 1 a § 9 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, a způsobili tak škodu ve výši 58 205,23 Kč,

– od 15. 7. 1997 do 15. 2. 2002, mimo období od září 1998 do ledna 1999 a od března 1999 do ledna 2000, a mimo měsíce listopad 2000, leden 2001 a listopad 2001, kdy společnost neměla k dispozici finanční prostředky v objemu hrubých mezd, Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR, pobočce Z. neodvedli dávky zdravotního pojištění, čímž porušili § 5 odst. 1, 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, v platném znění, a způsobili tak škodu ve výši 62 144 Kč,

– za zdaňovací období od 1. 1. 1999 do 11. 6. 2002, mimo období od září 1998 do ledna 1999 a od března 1999 do ledna 2000, a mimo měsíce listopad 2000, leden 2001 a listopad 2001, kdy společnost neměla k dispozici finanční prostředky v objemu hrubých mezd, Finančnímu úřadu ve Z. neodvedli daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, čímž porušili § 38h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, a způsobili tak škodu ve výši 51 203 Kč.

Stejným rozsudkem pak byli oba obvinění podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěni obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství ve Znojmě ze dne 5. 12. 2002, sp. zn. Zt 826/2002, pro skutek spočívající v tom, že jako plátci daně, jednatelé společnosti L., s. r .o., se sídlem Z.,

– v období od září 1998 do ledna 1999 a od března 1999 do ledna 2000, a v měsících listopadu 2000, lednu 2001 a listopadu 2001, kdy společnost neměla k dispozici finanční prostředky v objemu hrubých mezd, Okresní správě sociálního zabezpečení ve Z. neodvedli dávky pojistného na sociální zabezpečení, čímž porušili § 8 odst. 1 a § 9 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění, a způsobili tak škodu ve výši 128 627 Kč,

– v období od září 1998 do ledna 1999 a od března 1999 do ledna 2000, a v měsících listopadu 2000, lednu 2001 a listopadu 2001, kdy společnost neměla k dispozici finanční prostředky v objemu hrubých mezd, Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR, pobočce Z. neodvedli dávky zdravotního pojištění, čímž porušili § 5 odst. 1, 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, v platném znění, a způsobili tak škodu ve výši 40 484 Kč,

– v období od září 1998 do ledna 1999 a od března 1999 do ledna 2000, a v měsících listopadu 2000, lednu 2001 a listopadu 2001, kdy společnost neměla k dispozici finanční prostředky v objemu hrubých mezd, Finančnímu úřadu ve Z. neodvedli daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, čímž porušili § 38h zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění, a způsobili tak škodu ve výši 24 363,84 Kč.

K odvolání obviněného Ing. R. Š., které směřovalo proti odsuzující části výše uvedeného rozsudku, a

to proti jeho výroku o vině i trestu, bylo usnesením Krajského soudu v Brně, jako soudu odvolacího, ze dne 24. 9. 2003, sp. zn. 7 To 340/2003, rozhodnuto tak, že podle § 257 odst. 1 písm. c) tr. ř. byl napadený rozsudek v odsuzující části ohledně obou obviněných (u obviněné M. Š. za použití ustanovení § 261 tr. ř.) v celém rozsahu zrušen. Podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. pak odvolací soud zastavil trestní stíhání obviněného Ing. R. Š. a obviněné M. Š. pro výše popsaný skutek, v němž byl spatřován trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák.

Proti výše uvedenému usnesení Krajského soudu v Brně podala nejvyšší státní zástupkyně v neprospěch obou obviněných dovolání s tím, že bylo rozhodnuto o zastavení trestního stíhání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí (§ 265b odst. 1 písm. f) tr. ř.), přičemž napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku (§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.).

V odůvodnění podaného dovolání nejvyšší státní zástupkyně namítla, že krajský soud jednání obou obviněných z hmotně právního hlediska nesprávně posoudil jako jediný skutek trvajícího trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák., ačkoliv takový trestný čin může být nikoliv trvajícím deliktem, nýbrž trestným činem pokračujícím. V tomto směru pokládá za správný postup soudu prvního stupně, který jednání obviněných posoudil jako pokračující trestný čin podle § 147 odst. 1 tr. zák. spáchaný několika dílčími útoky. Dovolatelka obsáhle rozvedla základní zákonné podmínky pokračování v trestném činu, především z hlediska ustanovení § 89 odst. 3 tr. zák. Poukázala i na procesně právní odlišnosti trestního stíhání pokračujícího trestného činu vyplývající zejména ze znění ustanovení § 12 odst. 11, 12 tr. ř. Dále se rovněž zabývala výkladem předpokladů posouzení činu jako trvajícího deliktu s tím, že oproti pokračování v trestnému činu je podstatou trvajícího trestného činu jednání pachatele, který určitý protiprávní stav vyvolá a udržuje, popř. jej udržuje, i když zákon přímo nevyžaduje, aby jej i vyvolal. Takové trestné činy se posuzují jako jediné jednání (jediný skutek), které trvá tak dlouho, pokud protiprávní stav je udržován. Z tohoto pohledu trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 tr. zák., však nemůže být trestným činem trvajícím, ale může mít za určitých podmínek charakter trestného činu pokračujícího. K tomuto závěru pak dospívá i z hlediska gramatického výkladu, neboť jednání ve skutkové podstatě posuzovaného trestného činu je uvedeno slovy „nesplnil“, zatímco trvání trestných činů je z hlediska jejich objektivní stránky vyjádřeno např. u trestného činu omezování osobní svobody podle § 231 tr. zák. dikcí „brání“. Z konstrukce skutkové podstaty posuzovaného činu je tak evidentní, že se jedná o trestný čin pokračující ve smyslu § 89 odst. 3 tr. zák. Poukazuje též na dosavadní rozhodovací praxi Nejvyššího soudu, a to na usnesení ze dne 30. 8. 2000, sp. zn. 3 Tz 155/2000, z něhož vyplývá, že Nejvyšší soud předmětný trestný čin pokládá za trestný čin pokračující. Proto namítá, že Krajský soud v Brně nesprávně posoudil jednání obviněných Ing. R. Š. a Ing. M. Š. jako jediný skutek vykazující znaky trvajícího trestného činu podle § 147 odst. 1 tr. zák. Ve skutečnosti se však jednalo o pokračování v takovém trestném činu, u něhož ve smyslu ustanovení § 12 odst. 12 tr. ř. platí, že skutkem se rozumí též dílčí útok pokračujícího trestného činu.

Nejvyšší státní zástupkyně s ohledem na výše uvedené má za to, že Krajský soud v Brně v důsledku právního posouzení stíhaného trestného činu jako trestného činu trvajícího učinil nesprávný závěr, že zprošťující část rozsudku soudu prvního stupně, jež nebyla napadena odvoláním a nabyla tak právní moci, představuje překážku trestního stíhání ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř., neboť podle názoru krajského soudu o jediném skutku již bylo pravomocně rozhodnuto. Na základě tohoto nesprávného právního posouzení skutku (§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.) pak odvolací soud napadeným usnesením rozhodl o zastavení trestního stíhání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí (§ 265b odst. 1 písm. f) tr. ř.).

Navrhla proto, aby Nejvyšší soud v celém rozsahu zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Brně, aby současně zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a aby přikázal Krajskému soudu v Brně, aby předmětnou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a oprávněnou osobou. Shledal přitom, že dovolání přípustné je (§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. ř.), že bylo podáno v zákonné lhůtě, jakož i na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 3 tr. ř.), a že bylo podáno oprávněnou osobou (§ 265d odst. 1 písm. a) tr. ř.). Dále Nejvyšší soud shledal, že dovolání nejvyšší státní zástupkyně se opírá především o zákonný dovolací důvod předpokládaný ustanovením § 265b odst. 1 písm. f) tr. ř., (a to i s poukazem na důvod dovolání předvídaný ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.), jehož existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (§ 265i odst. 3 tr. ř.). Poté dovolací soud shledal, že podané dovolání nejvyšší státní zástupkyně je zcela důvodné.

Pro posouzení důvodnosti podaného dovolání je přitom rozhodující, zda skutek v žalobním návrhu vymezený v podstatných rysech tak, že oba obvinění ve výše uvedených několika časových obdobích jako plátci daně, jednatelé společnosti s ručením omezeným nesplnili ve shora již konkretizovaném rozsahu svou zákonnou povinnost odvádět příslušným subjektům platby – pojistné na sociální zabezpečení, na zdravotní zabezpečení a daň z příjmu fyzických osob, je trestným činem spáchaným za podmínek pokračování, či nikoliv. Podle odůvodnění napadeného usnesení Krajský soud v Brně vycházel z toho, že trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. je trvajícím trestným činem, „…jehož podstatou je, že postihuje jednání pachatele, který po určitou dobu řádně neplní svoji zákonnou povinnost odvádět příslušné platby a tedy jeho znakem je soustavnost páchání.“ Jednání obviněných Ing. R. Š. a M. Š. odvolací soud považoval za jeden skutek a na základě této úvahy pak odvolací soud uzavřel, že „…pokud soud prvního stupně dospěl k závěru, že v určitých obdobích obvinění nebyli schopni odvádět příslušné platby, neměli být pro toto dílčí jednání zproštěni obžaloby, ale pouze neměla být tato období uvedena ve skutkové větě. Za situace, kdy nalézací soud obviněné pro část jednání uvedeného skutku zprostil, tak podle názoru odvolacího soudu rozhodl dvakrát o jednom skutku, a to je důvod pro postup podle § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. Z toho důvodu rozsudek nalézacího soudu v odsuzující části zrušil a trestní stíhání obviněných ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. zastavil.“

S ohledem na obsah dovolacích námitek je v posuzované věci spornou otázka povahy trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. spáchaného v několika obdobích, v nichž pachatel nesplnil zákonnou povinnost odvést výše uvedené platby, a to v tom, zda se jedná o trestný čin spáchaný za podmínek pokračování, anebo trestný čin trvající.

S právním názorem odvolacího soudu obsaženým v napadeném usnesení o povaze posuzovaného trestného činu jako trestného činu trvajícího se Nejvyšší soud nemohl ztotožnit. V tomto směru Nejvyšší soud přisvědčil argumentaci dovolatelky, zvláště, když tato odpovídá i stávající judikatuře Nejvyššího soudu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2000, sp. zn. 3 Tz 155/2000).

Trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. se dopustí ten, kdo jako plátce ve větším rozsahu nesplní svoji zákonnou povinnost za poplatníka odvést daň, pojistné na sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění nebo příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Zákonná povinnost plátce (zaměstnavatele) odvést daň se týká daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 3 odst. 1 písm. a) a § 6 zákona č. 586/92 Sb., o daních z

příjmů, ve znění pozdějších předpisů). Tato daň je totiž placena tak, že zaměstnavatel jako plátce daně je povinen srážet zálohu na daň zaměstnanci jako poplatníkovi daně a odvádět ji za něj příslušnému správci daně. Podle § 38h citovaného zákona se záloha sráží při výplatě mzdy a sražené zálohy se odvedou nejpozději do 20. dne každého kalendářního měsíce, v němž vznikla povinnost zálohy srazit.

Pokud jde o pojistné na zdravotní pojištění, tak podmínky odvádění této zákonné platby vyplývají především z ustanovení § 5 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Část pojistného, kterou je povinen platit zaměstnanec, je plátce (zaměstnavatel) povinen srazit ze mzdy a odvést za něj na účet Všeobecné zdravotní pojišťovny (nebo jiné zdravotní pojišťovny), přičemž tuto povinnost musí splnit nejpozději do osmi dnů po uplynutí každého kalendářního měsíce.

Pojistné na sociální zabezpečení upravuje zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, přičemž ve smyslu zejména ustanovení § 8 odst. 1 a § 9 citovaného zákona je plátce (zaměstnavatel) povinen srazit zaměstnancům toto pojistné a odvést je příslušné správě sociálního zabezpečení za zaměstnance v den splatnosti, tj. za každý kalendářní měsíc v den určený pro výplatu mezd.

Z hlediska objektivní stránky spočívá jednání pachatele trestného činu podle § 147 odst. 1 tr. zák. v nesplnění zákonné povinnosti plátce (zaměstnavatele) odvést za poplatníka (zaměstnance) výše uvedené platby za stanovená platební období (zpravidla vždy za každý kalendářní měsíc) v termínech jejich splatnosti. Jednání pachatele má přitom formu opomenutí ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 tr. zák. Jedná se tedy o omisivní delikt. Pachatel coby plátce uvedených povinných plateb tak jedná v rozporu s výše uvedenými zákonnými povinnostmi tím, že příslušné částky na povinné platby srazil, ale výše označeným oprávněným subjektům je neodvedl buď vůbec, anebo v celé výši. Dále je třeba připomenout, že předpokladem trestní odpovědnosti je zároveň větší rozsah nesplnění takové povinnosti, kterým se s ohledem na ustanovení § 89 odst. 11 tr. zák. rozumí výše nejméně 50 000 Kč.

Z hlediska naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 147 odst. 1 tr. zák. není vyloučeno, aby i jednorázové nesplnění v tomto ustanovení předpokládané zákonné povinnosti odvést za poplatníka některou z povinných plateb, za splnění dalších zákonných podmínek, zakládalo již skutkovou podstatu tohoto trestného činu. Jestliže však ke spáchání tohoto trestného činu dojde zpravidla opakovaným nesplněním některé z uvedených zákonných povinností (tj. po několik platebních období k jedné z těchto plateb), popřípadě po několik platebních období současně i ve vztahu k několika z těchto plateb, pak podle názoru Nejvyššího soudu, za splnění dalších subjektivních a objektivních souvislostí vyžadovaných ustanovením § 89 odst. 3 tr. zák, se jedná o pokračování v tomto trestném činu, kdy takový trestný čin je spáchán více dílčími útoky, jež spočívají v jednotlivých případech nesplnění zákonné platební povinnosti.

Podle názoru Nejvyššího soudu za situace, kdy pachatel v několika platebních obdobích nesplní zákonnou povinnost odvést za poplatníka daň, nebo pojistné na sociální zabezpečení, nebo pojistné na zdravotní pojištění, nebo příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pak za splnění dalších zákonných předpokladů vyplývajících z ustanovení § 89 odst. 3 tr. zák. ve vztahu k ustanovení § 147 odst. 1 tr. zák., lze takové jednání posoudit jako jediný skutek pokračujícího trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. Dílčí útoky tohoto pokračujícího trestného činu přitom tvoří každé jednotlivé neodvedení té které povinné platby za příslušné platební období. Každá z těchto povinných plateb má jinou povahu a význam, každá z nich je založena na zcela samostatné zákonné úpravě, vzájemně na sobě nejsou nijak závislé, mají relativně samostatně stanovenou splatnost a ohledně každé z nich vzniká zákonná povinnost plátce (zaměstnavatele) vůči jinému oprávněnému subjektu (např. vůči různým zdravotním pojišťovnám, různým správcům daně). S

ohledem na tuto charakteristiku trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. lze učinit závěr, že za výše uvedených okolností se jedná o pokračující trestný čin. Ostatně i zákonná konstrukce skutkové podstaty tohoto trestného činu takový závěr podporuje. Již ze samotné formulace „nesplní svoji zákonnou povinnost…“ je zřejmé, že podmínkou trestní odpovědnosti není udržování protiprávního stavu (popř. i jeho vyvolání), což je jednání typické pro trvající trestný čin. Navíc, jak bylo již výše uvedeno, i jednorázové nesplnění některé zákonné povinnosti k odvodu povinné platby může naplňovat skutkovou podstatu tohoto trestného činu. Lze tak uzavřít, že trestný čin podle § 147 tr. zák. není trestným činem trvajícím, neboť jeho podstatou není jednání, kterým pachatel udržuje protiprávní stav, popř. jednání spočívající ve vyvolání protiprávního stavu a v jeho udržování. Tímto trestným činem je postihováno již samotné nesplnění zákonné povinnosti plátce odvést za poplatníka daň, pojistné na zdravotní pojištění nebo na sociální zabezpečení nebo příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Protože se jedná o pokračující trestný čin, je třeba dále připomenout, že lze sčítat jednotlivé částky připadající jak na daň, tak na pojistné na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a to i za více platebních období.

Z výše uvedených závěrů o povaze trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. jako pokračujícího trestného činu vyplývá, že v hmotně právní rovině se jedná o jeden skutek.

V případě pokračujícího trestného činu je ovšem jeho procesně právní pojetí jako jednoho skutku jiné. Podle ustanovení § 12 odst. 12 tr. ř. se skutkem (ve smyslu procesně právním) v případě pokračujících trestných činů rozumí též každý jednotlivý dílčí útok takového pokračujícího trestného činu. Každý tento skutek (dílčí útok) tak může být projednán v trestním řízení dokonce zcela samostatně. V návaznosti na to pak z ustanovení § 11 odst. 2 tr. ř. vyplývá, že pokud se důvod nepřípustnosti trestního stíhání uvedený v § 11 odst. 1 tr. ř. týká jen některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu, nebrání to, aby se ohledně zbylé části takového činu konalo trestní stíhání. Trestní řád tak v případech pokračující trestné činnosti vylučuje z okolností zakládajících důvod nepřípustnosti trestního stíhání mimo jiné i existenci pravomocného rozhodnutí o části pokračujícího trestného činu (o některém z jeho dílčích útoků). Jestliže bylo např. pravomocným rozsudkem rozhodnuto jen stran některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu, neuplatní se ve vztahu ke zbývajícím dílčím útokům takového trestného činu překážka rei iudicatae ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř.

Z takto pojaté procesní samostatnosti jednotlivých dílčích útoků pokračujícího trestného činu vyplývá, že o každém z nich lze i samostatně rozhodovat v tom smyslu, že obviněný může být např. některým dílčím útokem uznán vinným, zatímco pro jiný dílčí útok může být zproštěn obžaloby. Jak bylo výše již uvedeno s ohledem na ustanovení § 11 odst. 2 tr. ř., pak nabytí právní moci ohledně některého dílčího útoku pokračující trestné činnosti nevytváří překážku bránící trestnímu stíhání pro zbylou část této trestné činnosti.

Vztáhnou-li se uvedené závěry na posuzovanou věc, pak je evidentní, že postup odvolacího soudu, jímž zastavil trestní stíhání obou obviněných právě s poukazem na existenci překážky věci rozsouzené ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. s tím, že tato překážka je dána právní mocí zprošťující částí rozsudku soudu prvního stupně, je nesprávný. Příčina pochybení odvolacího soudu je zřejmá z odůvodnění napadeného rozhodnutí a spočívá v nesprávném právním posouzení trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 147 odst. 1 tr. zák. jako trestného činu trvajícího. Protože z důvodů výše již podrobně rozvedených tento trestný čin není trestným činem trvajícím, ale za splnění dalších zákonných podmínek může být pokračujícím trestným činem, pak v posuzované věci nebyly splněny zákonné podmínky pro zastavení trestního stíhání obviněných Ing. R. Š. a M. Š.

podle § 257 odst. 1 písm. c) tr. ř., a to z důvodu existence překážky věci rozsouzené, vyplývající z právní moci rozsudku soudu prvního stupně ohledně jen části pokračující trestné činnosti. Jestliže posuzovaný trestný čin obviněných je pokračujícím trestným činem, pak z tohoto pohledu nebylo možno ničeho namítat vůči postupu soudu prvního stupně, pokud samostatně rozhodoval o jednotlivých dílčích útocích (částech) pokračující trestné činnosti. Tímto nemohl vytvořit překážku věci rozsouzené ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. ve vztahu k některému dílčímu útoku pokračujícího trestného činu. Odvolací soud pak nesprávně z podnětu odvolání obviněného Ing. R. Š. rozhodl o zrušení odsuzující části rozsudku soudu prvního stupně a o zastavení trestního stíhání obou obviněných (u obviněné M. Š. s ohledem na aplikaci ustanovení § 261 tr. ř.).

Nejvyšší soud vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěl k závěru, že dovolání nejvyšší státní zástupkyně podané v neprospěch obou obviněných je důvodné, neboť napadené usnesení Krajského soudu v Brně jako soudu odvolacího o zastavení trestního stíhání obviněných Ing. R. Š. a M. Š. bylo učiněno, aniž pro takové rozhodnutí byly splněny zákonné podmínky.

Nejvyšší soud proto podle § 265k odst. 1 tr. ř. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9.í 2003, sp. zn. 7 To 340/2003, zrušil a současně podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal Krajskému soudu v Brně jako soudu odvolacímu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.